

CĂTRE
AVOCATUL POPORULUI

Nesecret
Exemplar nr. 1
Nr. 116850
București, 06.06.2019

Domeniul privind prevenirea torturii în locuri de detenție

Doamnei Magda Constanța ȘTEFĂNESCU – Adjunct al Avocatului Poporului

Stimată doamnă,

Urmare a recomandărilor dumneavoastră cuprinse în Raportul privind vizita desfășurată în Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil București, la data de 21 septembrie 2018, vă comunicăm următoarele:

Inspectoratul General pentru Imigrări(IGI) este structura de specialitate care exercită atribuțiile conferite prin lege pentru implementarea politicilor României în domeniul migrației, azilului și integrării străinilor în România.

Conform art. 7 din Hotărârea nr. 48/2015 privind stabilirea sistemului de management și control în vederea gestionării fondurilor acordate României prin Cadrul finanțier multianual 2014-2020, domeniul Afaceri interne, Inspectoratul General pentru Imigrări îndeplinește funcția de autoritate delegată FAMI, având printre alte atribuții și aceea de a organiza și publica anunțurile privind cererile deschise de propunerii, selectarea și atribuirea proiectelor de grant, precum și monitorizarea proiectelor de grant.

Asistența complementară asigurată prin fondurile europene nerambursabile se acordă în urma consultărilor cu societatea civilă, respectiv ONG-urile care acționează în domeniul azilului și integrării străinilor în România. Coordonarea pe această linie cu societatea civilă se desfășoară în cadrul unui mecanism de consultare bine pus la punct care dă posibilitatea ONG-urilor de a contribui la stabilirea obiectivelor în domeniul integrării și oferirii de asistență solicitanților de azil prin FAMI.

Astfel, în urma constatării de către echipa dumneavoastră a faptului că anumite activități de asistență a persoanelor cazate în vederea obținerii unor drepturi și facilități sunt preluate de către organizațiile neguvernamentale, vă aducem la cunoștință că

aceste activități se defășoară în baza unor astfel de contracte, în cadrul proiectelor cu finanțare europeană, și sunt coordonate de către instituția noastră.

Cu privire la **recomandarea nr.1.** - *Repararea și dotarea spațiilor destinate solicitanților de azil corespunzător specificului acestora (camere, spații comune – scări și holuri, bucătării, camera de vizită), inclusiv amenajarea unor spații pentru activități socio-educative și de recreere (interioare și exterioare) și asigurarea accesului neîngrădit al tuturor beneficiarilor în toate spațiile destinate acestora, dorim să vă informăm că Inspectoratul General pentru Imigrări a depus, în vederea obținerii finanțării, proiectul cu titlul *Creșterea eficienței energetice, reabilitarea și modernizarea instalațiilor aferente Centrului Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil (CRCPSA) București*, în cadrul *Programului Operațional Regional – Axa priorităță 3, Operațiunea B – Clădiri Publice*, ce vizează lucrări de reabilitare și modernizare a instalațiilor la nivelul Centrului Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil București (izolație termică, reabilitarea și modernizarea instalației de încălzire, ventilare, climatizare, implementarea sistemelor de management energetic etc.)*

În ceea ce privește amenajarea unor spații pentru activități socio-educative și de recreere (interioare și exterioare), vă aducem la cunoștință că încăperile ce au destinația de club, bibliotecă, sală de rugăciune, au fost reamenajate și dotate corespunzător, aceste spații fiind folosite de persoanele cazate în scop de socializare, recreere și practicare a ritualurilor religioase. Menționăm că acestor încăperi le-a fost schimbată destinația temporar, având în vedere necesitatea suplimentării locurilor de cazare ca urmare a numărului mai mare de persoane ce au intrat în țară în perioada anterioară vizitei. De asemenea, în curtea interioară, este amenajat un loc de joacă pentru copii, dotat cu balansoare, tobogane, leagăne, foișor etc.

Totodată, vă aducem la cunoștință că Inspectoratul General pentru Imigrări a implementat, în perioada 23.12.2016 - 22.11.2017, proiectul cu titlul *"Îmbunătățirea condițiilor de recepție în centrele regionale ale IGI"* (cu finanțare FAMI) având ca obiectiv general asigurarea capacității de recepție a solicitanților de azil prin asigurarea cu bunuri materiale la nivelul celor 6 centre regionale de cazare ale IGI. În acest sens, la nivelul CRPCSA București, au fost modernizate camerele de cazare destinate solicitanților de azil, acestea fiind dotate cu saltele și paturi noi și, de asemenea, au fost realizate, la nevoie, lucrări punctuale de reparații și igienizare în camerele care necesitau acest lucru.

Recomandarea nr.2. *Efectuarea demersurilor în vederea ocupării posturilor vacante de cadre medicale medii, testarea beneficiarilor, la intrarea în Centru, pentru boli transmisibile, instalarea unei truse medicale de prim ajutor într-un loc permanent accesibil, dotarea corespunzătoare a ambulanței Centrului cu materiale și echipamente medicale, verificarea permanentă a termenelor de valabilitate a medicamentelor.*

Compartimentul Cabinet Medical din cadrul CRPCSA București este prevăzut cu un număr de 6 posturi, dintre care 1 de medic și 5 de asistent medical, în acest moment fiind încadrați 1 medic și 2 asistenți medicali. Totodată, vă comunicăm că urmare a aprobării Memorandumului cu tema „Aprobarea deblocării unor posturi vacante în Ministerul Afacerilor Interne”, va fi scos la concurs unul dintre posturile de asistent medical, cu încadrare din sursă externă”.

Complementar asistenței medicale asigurate de angajații centrului, în contextul menționat anterior referitor la contractele încheiate de IGI cu diverse organizații în cadrul Programului Național FAMI, Inspectoratul General pentru Imigrări se derulează proiectul „*Servicii de sănătate adaptate și accesibile pentru solicitanții de azil din România*,“ Nr. Ref. FAMI 18.02.02, de către Fundația ICAR, în cadrul căruia sunt asigurate servicii de asistență medicală și psihologică solicitanților unei forme de protecție internațională.

Astfel, la nivelul CRPCSA București, asistența medicală a solicitanților de azil și persoanelor beneficiare de protecție cazate în centru este asigurată de cadrele menționate anterior iar, în caz de urgență și în afara orelor de program, se apelează direct Serviciul Unic pentru Apeluri de Urgență 112, în vederea acordării de asistență medicală specializată și, totodată, pentru efectuarea transportului asistat la unitățile spitalicești, dacă este cazul.

Totodată, în conformitate cu prevederilor OG 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de sedere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic Europeană, vă aducem la cunoștință că beneficiarii unei forme de protecție internațională în țara noastră au acces la asistență medicală în aceleași condiții stabilite de lege pentru cetățenii români.

Cu privire la examinarea medicală, vă informăm că, la intrarea în centru, solicitanții de azil sunt examinați atât pentru identificarea bolilor transmisibile cât și pentru evaluarea stării generale de sănătate, examinarea realizându-se de către medicul angajat al unității, în colaborare cu medicul angajat al ICAR.

Referitor la ambulanța deținută de CRPCSA București, vă informăm că, în prezent, aceasta este folosită pentru transportul sanitar neasistat (la consulturi de specialitate sau în situația externării pacienților). Așa cum am menționat anterior, în cazul urgențelor medicale și transport asistat, se solicită intervenția de specialitate asigurată prin SNUAU 112. Totodată, urmare a studierii legislației în domeniu, în ceea ce privește utilizarea acestui tip de autovehicul (tip A2 - corespondent autospecialei din dotarea centrului), vor fi efectuate demersurile necesare în vederea stabilirii oportunității dotării acesteia.

În ceea ce privește dotarea cabinetului medical, vă informăm că a fost demarată o acțiune de standardizare a cabinetelor medicale din cadrul centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitantilor de azil aflate în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări.

În referire la verificarea termenului de valabilitate al medicamentelor, vă aducem la cunoștință că medicamentele achiziționate pe bază de rețetă pentru solicitanții de azil sunt livrate de către farmacie, acestea fiind în termen de valabilitate, iar cele primite de la organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în centru sunt verificate de către medic sau de către asistenții medicali de fiecare dată când sunt atribuite pacienților.

Recomandarea nr.3. *Implicarea personalului de specialitate din cadrul Compartimentului Integrare și Asistență în activități de asistență socială sau atragerea de personal de specialitate (asistent social), urmărind respectarea prevederilor legislative în domeniul asistenței sociale cu privire la realizarea activităților specifice de către aceștia, astfel ca activitatea în materia asistenței sociale desfășurate de către organizațiile neguvernamentale să fie o activitate complementară.*

La momentul actual, fapt valabil și la data efectuării vizitei echipei dumneavoastră, în cadrul Compartimentului Integrare și Asistență, ofițerul de integrare deține pregătire de specialitate, fiind absolvent de studii superioare de asistență socială. Menționăm faptul că, în luna precedentă activității dumneavoastră, un alt ofițer de integrare cu studii similare care își desfășura activitatea în Centrul Regional București a fost transferat în cadrul Direcției Azil și Integrare, la Serviciul Integrare și Relocare.

Precizăm faptul că prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011 fac referire la drepturile străinilor și apatrizilor cu domiciliu sau reședință în România de a beneficia de măsuri de asistență prin sistemul național de asigurări sociale și nu la atribuțiile personalului IGI care își desfășoară activitatea în baza unei legislații specifice, reglementate prin Legea nr.122/2006 privind azilul în România și a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit o formă de protecție sau un drept de sedere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, HOTĂRÂRE nr. 639, privind structura organizatorică și atribuțiile Inspectoratului General pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, conform prevederilor Legii nr.122/2006 privind azilul în România și a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit o formă de protecție sau un drept de sedere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii

Europene și Spațiului Economic European, personalul cu atribuții pe linie de integrare și asistență din cadrul IGI are rol de a asigura asistență specifică, în conformitate cu normele europene în vigoare, pentru soliitanții de azil și persoanele care au dobândit protecție internațională în România și de a-i referi instituțiilor statului cu atribuții în domeniu pentru acordarea beneficiilor sociale.

Pentru completarea asistenței guvernamentale, anual soliitanții de azil și persoanele care au obținut o formă de protecție sunt asistați complementar și prin proiecte finanțate prin Fondul Azil, Migrație și Integrare (FAMI) și aflate în coordonarea și monitorizare permanentă a IGI.

Recomandarea nr.4. *Identificarea unor soluții privind asigurarea accesului permanent la activitățile de consiliere socială, activități socio-educative, sesiuni de acomodare culturală, cursuri de limba română ca responsabilitate a Centrului, organizațiilor neguvernamentale revenindu-i responsabilitatea completării unor astfel de servicii.*

Așa cum am menționat anterior, Inspectoratul General pentru Imigrări, în cadrul proiectelor finanțate prin Fondul Azil Migrație și Integrare, are încheiate contracte cu organizații neguvernamentale, în baza cărora sunt desfășurate activități recreaționale, de acomodare culturală, cursuri de limba română, sesiuni de consiliere s.a., având ca beneficiari soliitanții de azil și persoanele beneficiare ale unei forme de protecție. Totodată, facem precizarea că activitățile menționate sunt coordonate de către Inspectoratul General pentru Imigrări.

Pe parcursul derulării acestor activități, persoanele cu atribuții din cadrul IGI colaborează cu reprezentanții ONG-urilor implicate, acestea din urmă având obligația, conform contractelor de grant sau metodologiilor de implementare a activităților din cadrul proiectelor, să informeze în permanență cu privire la evoluția cazurilor, Compartimentului Integrare și Asistență din cadrul centrului revenindu-i responsabilitatea de a urmări derularea acestor activități.

De asemenea, vă informăm că legislația specială în domeniul integrării, respectiv OG 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de sedere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, prevede, la art. 31, că "Inspectoratul General pentru Imigrări coordonează activitatea celoralte instituții ale statului, autorități ale administrației publice locale și organizații neguvernamentale implicate în procesul de integrare a străinilor care au dobândit o protecție internațională în România și monitorizează cazurile individuale".

Monitorizarea modului de derulare și îndeplinire a activităților desfășurate de către ONG-uri în cadrul proiectelor reprezintă doar un mic procent din

responsabilitățile personalului din cadrul Compartimentului Integrare și Asistență, care lucrează în mod direct cu străinii în vederea asigurării asistenței și coordonării activităților aferente integrării. Astfel, personalul menționat colaborează și cu autoritățile publice și locale implicate în asistență și integrarea solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție și totodată realizează activități specifice de consiliere cu străinii din categoriile menționate. În acest sens, exemplificăm: sesiuni directe de consiliere socială și adaptare cu solicitanții de azil, în vederea sprijinirii acestora de a căpăta abilități practice de a se descurca/orienta în/la mediul cel nou (la societatea țării gazdă); înscrierea minorilor solicitanți de azil în sistemul național de învățământ și la cursul pregătitor de limba română desfășurat de Ministerul Educației Naționale, informarea DGSASPC cu privire la minorii neînsoțiti aflați în centru în vederea numirii unui reprezentant legal, asistării lor pe perioada desfășurării procedurii de azil și preluării acestora în sistemul de protecție a copilului, conform legislației în domeniu; realizarea documentației privind activitățile pe care urmează să le desfășoare solicitanții de azil care se încadrează în categoria cazurilor vulnerabile; întocmirea documentației pentru plata ajutorului material atât pentru solicitanții de azil cât și pentru persoanele care au dobândit o formă de protecție în România; sprijin privind accesul la drepturile prevăzute de lege pentru solicitanții de azil (cazare, asistență medicală și socială, muncă, educație); evaluarea nevoilor persoanelor care au dobândit o formă de protecție și urmează să intre în programul de integrare; realizarea de interviuri și elaborarea de programe/planuri individuale/familiale de integrare pentru străinii care au dobândit o formă de protecție în România participanți în programul de integrare, în funcție de nevoile acestora; primirea și procesarea cererilor de participare la programul de integrare pentru străinii care au o formă de protecție; informarea beneficiarilor de protecție cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au în cadrul programului de integrare și la instrumentele și modalitățile de lucru, prevederile legale etc.; sprijin privind accesul la drepturile prevăzute de lege pentru beneficiarii unei forme de protecție (muncă, locuință, asistență medicală, asigurări sociale și de asistență socială, învățământ), sesiuni de consiliere cu străinii care au dobândit o formă de protecție în România, participanți în programul de integrare; evaluarea în scopul determinării necesității de prelungire a programului de integrare și a asistenței oferite de Inspectoratul General pentru Imigrări, ONG-uri și alte instituții cu atribuții în domeniu; monitorizarea prezenței la activitățile specifice prevăzute în planul individual de integrare (cursuri de limba română, sesiuni de orientare culturală, etc.); informarea instituțiilor cu atribuții în domeniu cu privire la existența cazurilor speciale care necesită asistență specializată; întocmirea și depunerea dosarelor de ajutor nerambursabil la Agențiile Naționale și Județene de Plăți și Inspecție Socială din zona de competență; informarea Agențiilor de Plăți despre cazurile de suspendare/încetare/reluare a plății ajutorului nerambursabil în funcție de situația fiecărui beneficiar aflat în programul de integrare; susținerea interviurilor privind gradul de integrare al străinilor beneficiari de protecție internațională care solicită acordarea dreptului de sedere pe termen lung în România.

Recomandarea nr.5. Eliminarea întârzierii acordării drepturilor financiare beneficiarilor nou veniți în Centru.

Conform prevederilor art. 55, alin 7, din *Hotărârea nr. 1251/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.122/2006 privind azilul în România, actualizată*, la momentul depunerii unei cereri de acordare a condițiilor materiale de primire și ori de câte ori este necesar, Inspectoratul General pentru Imigrări analizează, de la caz la caz, accordarea condițiilor materiale de primire în funcție de mijloacele materiale și financiare deținute de solicitant. De asemenea, în cazul în care Inspectoratul General pentru Imigrări constată că solicitantul de protecție internațională deține mijloacele necesare asigurării unui nivel de trai adecvat și poate contribui la suportarea costurilor aferente condițiilor materiale de primire și îngrijirilor medicale, poate suspenda accordarea condițiilor materiale de primire și poate impune solicitanților de protecție internațională rambursarea și suportarea pe viitor a respectivelor costuri.

Cu privire la punerea în aplicare a dispozițiilor legale menționate anterior în ceea ce privește persoanele nou-venite în centru, vă informăm că odată cu depunerea cererii de azil se întocmește și documentația privind situația materială a acestora. În cel mai scurt timp, documentația privind acordarea ajutorului material se înaintează către structura de Financiar din cadrul IGI, în vederea plății. Drepturile de masă și alte cheltuieli se acordă solicitantului de azil, la cerere, prin plată bilunară, în avans și în numerar.

De asemenea, vă aducem la cunoștință că, în cadrul proiectelor cu finanțare europeană implementate de IGI, la momentul căzării, solicitanții de azil beneficiază de pachete de instalare iar, în situația mutării acestora în alte centre, se asigură pachete de transfer. Totodată, IGI asigură permanent pachete de igienă personală la cazarea în centru.

Recomandarea nr 6. Evaluarea psihologică a tuturor străinilor care sosesc în centru în vederea identificării persoanelor vulnerabile, ulterior acestea urmând să aibă acces adecvat la serviciile de asistență medicală și psihologică (femeile însărcinate, victime ale torturii în țările de origine, minorii, etc).

Evaluarea și consilierea psihologică a tuturor solicitanților de azil care necesită o astfel de asistență, cu precădere a persoanelor vulnerabile, a fost asigurată de psihologul centrului, precum și de psihologii ICAR care implementează proiectul de grant finanțat prin FAMI, "Servicii de sănătate accesibile și adaptate pentru solicitanții de azil din România". Menționăm că, la data vizitei, psihologul angajat al centrului avea suspendate temporar raporturile de serviciu, acesta reluându-și activitatea în luna octombrie 2018.

În ceea ce privește asistența medicală psihiatrică, aceasta este asigurată la sediul centrului de medicul psihiatru al ICAR în colaborare cu medicul centrului. În cazuri grave, atât personalul medical al centrului, cât și personalul Fundației ICAR însotesc solicitanții de azil la consultații la Spitalul de Psihiatrie Alexandru Obregia.

Asistența psihologică gratuită se acordă solicitanților de azil cu nevoi speciale și străinilor care au obținut o formă de protecție în România, în baza *Ordinului nr.23 din 9 martie 2015 privind activitatea de psihologie în Ministerul Afacerilor Interne*. Totodată, menționăm că toate persoanele cazate în CRPCSA București participă la un interviu psihologic primar, ce are ca obiectiv fundamental identificarea persoanelor din categoria „vulnerabili” sau a nevoilor de asistență psihologică personală. În baza celor constatare în cadrul interviului psihologic primar, psihologul centrului face recomandări privind urmarea unor ședințe de intervenție psihologică primară/consiliere/psihoterapie/consult medical de specialitate/evaluare clinică suplimentară.

Recomandarea nr.7. Intensificarea ședințelor de consiliere psihologică acordate solicitanților de azil având în vedere că pe parcursul unei luni au fost acordate șapte ședințe de asistență psihologică, pentru cinci persoane (luna august 2018).

Așa cum am menționat anterior, psihologul centrului face recomandări și desfășoară activități de intervenție psihologică primară, consiliere, psihoterapie.

De asemenea, facem precizarea că, în general, beneficiarii se încadrează în limitele definite ale normalității. Cazurile care necesită asistență psihologică specializată sunt supuse monitorizării, cu mențiunea că acordul beneficiarului rămâne esențial.

Recomandarea nr.8. Facilitarea colaborării dintre membrii echipei de vizită ai instituției Avocatului Poporului și organizațiile neguvernamentale care desfășoară activități în Centru, prin prezentarea documentelor solicitate referitoare la situația străinilor, având în vedere că străinii se află în custodia statului român prin Inspectoratului General pentru Imigrări și nu în custodia organizațiilor neguvernamentale.

Așa cum am menționat anterior, Inspectoratul General pentru Imigrări, în calitate de Autoritate Contractantă, are încheiate contracte cu diferite organizații internaționale și neguvernamentale, în cadrul implementării proiectelor cu finanțare europeană, prin Fondul Azil, Migrație și Integrare, ce au ca obiect acordarea de asistență juridică, socială, medicală, psihologică solicitanților de azil și persoanelor cu o formă de protecție în România. În acest sens, dorim să vă asigurăm de întreaga disponibilitate a instituției noastre în ceea ce privește facilitarea accesului reprezentanților instituției dumneavoastră la întreaga documentație întocmită de către aceste entități în cadrul proiectelor.

Recomandarea nr.9. Facilitarea colaborării cu reprezentanții echipei de vizitare a MNP de către conducerea Centrului în sensul furnizării de către reprezentanții unității a documentelor sau a informațiilor care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura potrivit dispozițiilor art.40 alin.(1) din Legea nr.35/1997, republicată și ale art.20 din Protocolul optional, la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, ratificat prin Legea nr. 109/2009.

Pe parcursul vizitei, personalul Centrului a sprijinit activitatea desfășurată de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului, punând la dispoziția echipei instituției Avocatul Poporului documentația solicitată. De asemenea, prin prezentul document, dorim să vă asigurăm încă o dată de întreaga noastră disponibilitate în ceea ce privește colaborarea dintre Inspectoratul General pentru Imigrări și instituția Avocatul Poporului.

Cu aleasă considerație,

